

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-04-15
Besvaras senast
2021-04-29

Till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2020/21:650 Fågelinfluensan och risken för nya pandemier

Just nu grasserar den extra farliga formen av fågelinfluensa, högpatogena HPAI (highly pathogenic avian influenza), på många platser runt om i Europa och även i Sverige. Smittan tros ha sitt ursprung hos vilda fåglar som kommit i kontakt med tamfåglar. I mitten av november nådde viruset Sverige, och drygt 2 miljoner kycklingar och kalkoner har avlivats, varav en stor del på Sveriges största äggproducent, CA Cedergrens i Mönsterås. I dagsläget råder, efter beslut av Jordbruksverket, skyddsnivå 2 i hela Sverige. Detta innebär att alla tamfåglar måste hållas inomhus. Fågelinfluensan är med andra ord inte stoppad.

Fågelinfluensan är förstås en tragedi för alla inblandade, men det innebär också en stor ekonomisk belastning för samhället. Hittills har sanering, avlivning och kompensation till uppfödare kostat skattebetalarna 340 miljoner kronor. Det konstaterar riksdagens utredningstjänst i rapporten *Fågelinfluensan* (dnr 2021:121), som tagits fram för min räkning. Man kan fråga sig om det är rimligt att samhället ska ta den ekonomiska risken för den storskaliga djuruppfödningen.

Fågelinfluensan är bara ett exempel på smittor som sprids mellan djur och ibland muterar och sprids vidare till människor som så kallade zoonoser, vilket är fallet med det nu aktuella coronaviruset. Salmonellautbrott, fågelinfluensa, svinpest och andra virusutbrott ses ofta som naturkatastrofer och enskilda tragedier för de inblandade. Men smittorna blir vittspridda epidemier när de landar i djurbesättningar med tusentals djurindivider på en minimal yta. Smittan sprider sig sedan som en löpeld. Det är djurfabrikerna som möjliggör att smitta kan fästa, muteras och spridas vidare. Minkuppfödningen är ytterligare ett exempel, och där har Vänsterpartiet krävt att de ska stängas av både djurskyddsskäl och på grund av risk för virusspridning.

Gällande fågelinfluensan skriver Folkhälsomyndigheten på sin hemsida: ”Det största hotet mot människors hälsa är inte smitta av fågelinfluensa i sig, utan möjligheten att den ska ge upphov till en för människan helt ny influensavariant. I synnerhet en variant med bättre förmåga att spridas mellan människor och mot vilken vi inte har skyddande antikroppar.”

Det är med andra ord uppenbart att dagens storskaliga djuruppfödning utgör ett latent hot för nya smittspridningar och i värsta fall pandemier.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Jennie Nilsson:

1. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att förhindra fortsatta utbrott likt den pågående fågelinfluensan?
2. Är det statsrådets bedömning att det är rimligt att staten ska bekosta en så stor andel av kostnaden för fågelinfluensan och andra smittspridningar som har sin grund i intensiv och storskalig djuruppfödning?

.....

Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander